Zestaw narzędzi dla dyrekcji

Planowanie tygodnia SOCI@LL – przewodnik

http://wholeschoolsociallabs.eu

1. Wprowadzanie do planowania tygodnia SOCI@LL

Witamy w przewodniku dot. planowania tygodnia SOCI@LL – elastycznego, lecz stabilnego programu, który odzwierciedla zaangażowanie szkoły w rozwój bardziej włączającej i demokratycznej szkoły. Niniejsza sekcja naszego zestawu narzędzi została opracowana, aby pomóc Ci stworzyć program „Tygodnia SOCI@LL“ w twojej szkole oraz w nim uczestniczyć.

Jak zorganizować „Tydzień SOCI@LL“ w twojej szkole? Jakie aktywności będą najlepsze dla twojej społeczności szkolnej? Jak możesz zaangażować i zainteresować uczniów? Co z grupami społecznymi? Gdy zaczynasz pracę te wszystkie pytania kotłują się w twojej głowie. W niniejszej sekcji pomożemy ci znaleźć informacje i inspiracje, które pomogą Ci przeprowadzić „Tydzień SOCI@LL“ w twojej szkole.

Przeprowadzimy cię KROK PO KROKU przez organizację, wdrożenie i uczestnictwo w programie „Tydzień SOCI@LL“, którego zadaniem jest wspieranie pedagogów i uczniów w nauce, myśleniu i podejmowaniu działań w tematach wrażliwych kulturowo oraz systemów włączających w szkołach i wokół nich.

Pytania i odpowiedzi na temat tygodnia SOCI@LL

Na czym polega koncepcja Tygodnia SOCI@LL?

„Tydzień SOCI@LL“ odnosi się do szeregu wydarzeń zorganizowanych przez szkołę we współpracy ze szkolnymi pedagogami i uczniami mających na celu wyrażenie opinii oraz powstawanie pomysłów i propozycji dotyczących ważnych tematów związanych z procesami włączania. Działania te rozwijają umiejętności, świadomość, kreatywność i zaangażowanie uczniów w szkole i poza nią w tworzenie społeczeństwa idącego z duchem równości i integracji.

Spójrz na mapę wartości SOCI@LL!

Rycina 1 – mapa wartości SOCI@LL.

Czy wydarzenie musi trwać CAŁY TYDZIEŃ?

Oczywiście nie sugerujemy, że szkoła powinna zarzucić regularne lekcje na tydzień, aby przeprowadzić Tydzień SOCI@LL dla całej szkoły. **Jednak minimum dotyczące czasu trwania projektu Tydzień SOCI@LL to 3 dni.**

Pamiętaj, że wiele ćwiczeń można wpleść w szkolny program nauczania (np. nauczyciel może zorganizować warsztaty w czasie lekcji) lub przeprowadzić podczas dłuższych przerw na szkolnym korytarzu. Ważne jest jednak, żeby członkowie społeczności szkolnej czuli, że uczestniczą w dużym programie ogólnoszkolnym. Z tego powodu uważamy, że należy zorganizować kilka wydarzeń dla całej społeczności szkolnej. Zachęcamy cię do zastanowienia się, w jaki sposób możesz dopasować SOCI@LL do tradycji swojej szkoły – jeśli co roku organizujesz „Drzwi otwarte" lub szkolny piknik, spróbuj wykorzystać tę okazję do zorganizowania Tygodnia SOCI@LL wokół tego wydarzenia!

Czy istnieje sztywny program tygodnia SOCI@LL czy też zależy on od szkoły?

Aby pokazać jakie tematy powinny zostać uwzględnione podczas Tygodnia SOCI@LL oraz z jakich metod warto skorzystać, aby wcielić w życie ducha integracji, przekazujemy **ramy związane z każdym z potencjalnych celów Tygodnia SOCI@LL w kolejnej części zestawu narzędzi.** Przekazujemy również odnośniki do konkretnych warsztatów lub ćwiczeń, które mogą zostać przeprowadzone przez uczniów i nauczycieli, aby lepiej zrozumieć różne aspekty różnorodności i równości. Jednakże, aby wykazać się pełną integracją, należy oprzeć program na właściwym potencjale i potrzebach szkolnej społeczności. Możesz odnieść się do programu na kolejnej stronie.

Minimalne wymagania dotyczące programu to:

- Uwzględnienie wszystkich filarów programu
- Uwzględnienie co najmniej 2 ćwiczeń z każdego filaru. Ćwiczenia są opisane w Materiałach do wykorzystania podczas Tygodnia SOCI@LL.

Czym różni się tydzień SOCI@LL od innych wydarzeń organizowanych przez szkołę, takich jak Dzień tolerancji?

Wiemy, że szkoły wykonują wspaniałą pracę w kwestii promocji włączania podczas różnych okazji. Tydzień SOCI@LL przedkłada jednak pytania JAK? nad CO?. Oznacza to, że tematy i problemy poruszane podczas Tygodnia SOCI@LL są ważne, jednak to wdrażanie zasad włączania na każdym kroku, począwszy od planowania, przez organizację, aż po przeprowadzenie Tygodnia SOCI@LL sprawia, że jest to wyjątkowy program.

Czym różni się tydzień SOCI@LL od innych wydarzeń organizowanych przez szkołę, takich jak Dzień tolerancji?

Wiemy, że szkoły wykonują wspaniałą pracę w kwestii promocji integracji podczas różnych okazji. Tydzień SOCI@LL przedkłada jednak pytania JAK? nad CO?. Oznacza to, że tematy i problemy poruszane podczas Tygodnia SOCI@LL są ważne, jednak to wdrażanie zasad integracji na każdym kroku, począwszy od planowania, przez organizację, aż po przeprowadzenie Tygodnia SOCI@LL sprawia, że jest to wyjątkowy program.

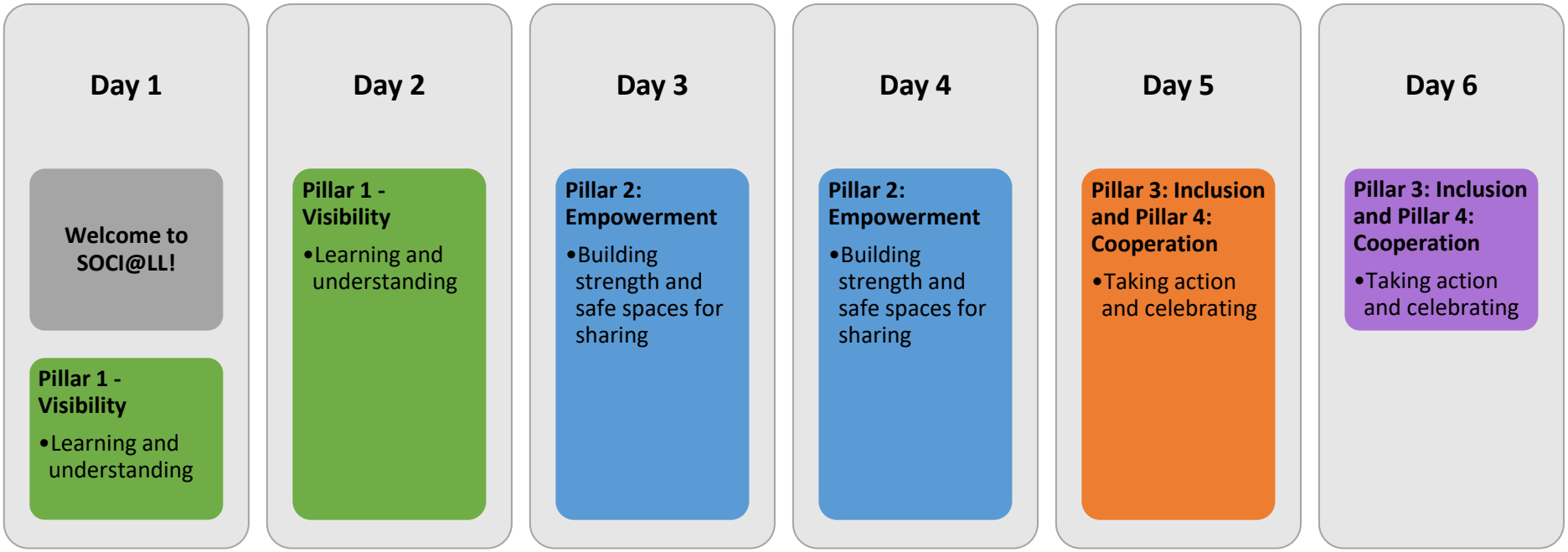

Rycina 2 – Propozycja planu makro tygodnia SOCI@LL.

Kto powinien organizować Tydzień Soci@ll?

Jako że ogólna koncepcja Tygodnia SOCI@LL opiera się na INTEGRACJI, ważne jest, aby pamiętać, że kluczem do sukcesu jest RÓŻNORODNOŚĆ i DOSTĘPNOŚĆ. Oznacza to, że różne grupy oraz osoby indywidualne mogą organizować wydarzenia: rodzice, nauczyciele, uczniowie, członkowie społeczności lokalnych. Najlepszym sposobem na zaangażowanie uczniów i pedagogów w planowanie „Tygodnia SOCI@LL" oraz uczestnictwo w wydarzeniach jest wspieranie ich poprzez założenie wewnętrznego **Zespołu roboczego SOCI@LL**, który będzie liderem organizacji wydarzeń. To świetny sposób na rozpoczęcie projektu działań społecznych w twojej szkole oraz pomaganie uczniom w rozwijaniu cennych umiejętności.

Jednakże, chociaż poczucie własnej skuteczności ucznia oraz jego autonomia jest kluczowa, to Zespół roboczy SOCI@LL będzie potrzebować wsparcia lidera. Oznacza to, że powinieneś/powinnaś skorzystać ze **SWOICH PRZYWILEJÓW**, aby wesprzeć wspólne wysiłki, jednocześnie nie wtrącając się w ich działania, gdy nie jest to niezbędne.

Jakie są cele Tygodnia SOCI@LL?

- Główne cele wydarzenia to:
- Stworzenie sieci szkolnej, która będzie działać na rzecz zwiększania świadomości szkolnych i okołoszkolnych systemów działań na rzecz problemów wrażliwości kulturowej oraz włączania.
- Promocja skutecznego i włączającego uczestnictwa młodzieży oraz podejmowania decyzji poprzez ćwiczenia programu Tygodnia SOCI@LL, zarówno w ramach programu nauczania oraz poza szkolną edukacją formalną.

2. Jak zaplanować i przeprowadzić integracyjny Tydzień Soci@ll?

Krok 1 – Powołaj Zespół roboczy SOCI@LL

1. Promuj tę możliwość wśród WSZYSTKICH uczniów i członków społeczności (plakaty, media społecznościowe, ogłoszenia w klasach, w samorządzie szkolnym) i powołaj zespół. Pamiętaj, aby nie tworzyć barier związanych z uczestnictwem w projekcie. Oznacza to, że każdy uczeń jest mile widziany, niezależnie od jego wyników w nauce. Nie wykluczaj dzieci „problematycznych". Postaraj się, aby dołączenie do zespołu było możliwe na kilka sposobów, np. zapisanie się u nauczyciela lub podczas spotkania informacyjnego. Zaproś również pracowników szkoły!
2. **Postaraj się.** Nie zakładaj, że osoby, które nie uczestniczą są „pasywne", „niezainteresowane" lub „niezaangażowane". Czasem nie wystarczy zaproszenie, aby poczuć się zaproszonym – niektórzy potrzebują dodatkowej zachęty, aby być pewnym, że naprawdę ich potrzebujesz!
3. **Zwróć się osobiście** do uczniów, którzy są mniej pewni siebie lub zwykle nie uczestniczą w takich projektach. Powiedz im: „Wiem, że znasz się na... Twoja pomoc będzie dla nas bezcenna!"
4. Zwróć się (lub zachęć do tego członków zespołu) do członków społeczności, którzy nie mają przedstawicielstwa w zespole. Na przykład, jeśli masz w szkole uczniów z różnych środowisk kulturowych, jednak nie mają oni przedstawiciela w zespole, upewnij się, że wiedzą, że naprawdę ich potrzebujesz, aby stworzyć różnorodny i reprezentatywny zespół.
5. **Zachęć do współpracy nauczycieli oraz dorosłych** (osoby, które mają władzę systemową). Bez ich zaangażowania uczniowie prawdopodobnie będą walili głową w mur w przypadku pewnych pomysłów.
6. Podczas spotkania informacyjnego **zaprezentuj krótko założenia Tygodnia SOCI@LL** i upewnij się, że uczniowie rozumieją jego założenia i są one dla nich ważne. Zachęć uczniów do **zidentyfikowania celu osobistego** spośród celów ogólnych projektu (dlaczego ten projekt jest dla mnie ważny? Dlaczego chcę wziąć w nim udział? Czego chcę dokonać?). Zbierz te myśli i utwórz na ich podstawie narzędzie wprowadzające do tygodniowej podróży SOCI@LL!
7. Postaraj się, aby zintegrować zespół oraz go rozwijać. Aby członkowie dobrze razem pracowali, potrzebują poczucia bezpieczeństwa i przewidywalności. Przeznacz czas na **USTRUKTURYZOWANE gry zapoznawcze** oraz stworzenie **RAM współpracy** (jeśli nie lubisz zasad, może to być Ściana oczekiwań wobec siebie). Możesz również wykorzystać mapę wartości tygodnia SOCI@LL jako ćwiczenie wprowadzające i poprosić członków zespołu o wypełnienie jej przykładami wspólnych zasad zgodnych z wartościami.

Krok 2 – Wybierz swoje wydarzenia „Tygodnia SOCI@LL"

1. Zacznij od atutów. Zamiast zastanawiać się, czego potrzebujesz i czego brakuje (deficyty), spróbuj odpowiedzieć sobie na pytanie „co mamy w kontekście różnorodnej społeczności?" (atuty). Poproś uczniów i pedagogów o **stworzenie mapy** umiejętności, tradycji szkoły i lokalnych sojuszników. Pamiętaj, że mapa powinna przedstawiać różnorodność szkolnej społeczności.
2. **Przeprowadź burzę mózgów** na temat wydarzeń tygodnia. Zanim to zrobisz, przypomnij wszystkim, jakie

są cele Tygodnia SOCI@LL. Stwórz kreatywną atmosferę: pomysły nie powinny być oceniane lub komentowane na pierwszym etapie procesu. Doprecyzuj pomysły. W pierwszej rundzie możesz podzielić uczniów na grupy, które będą odpowiedzialne za konkretne aspekty integracji. Możesz to zrobić przekazując uczniom krótkie opisy potencjalnych uczestników cechujących się różnymi doświadczeniami, warunkami mieszkaniowymi, tożsamościami oraz potrzebami. Następnie, w rundzie drugiej, uczniowie, podejmując decyzje, mogą kierować się własnymi preferencjami.

3. Niech uczniowie podejmą ostateczną decyzję dotyczącą organizowanych wydarzeń. Pamiętaj, żeby BYĆ ODPOWIEDNIM. Jako przedstawiciel szkoły musisz pamiętać o tym, że aktywności zaplanowane w ramach „Tygodnia SOCI@LL" muszą być odpowiednie dla wieku, zainteresowań oraz zdolności uczniów.
4. Decydując o wydarzeniach, skorzystaj z metody partycypacyjnego podejmowania decyzji, która bierze pod uwagę głosy spoza głównego nurtu (np. socjokracja – propagująca „brak veta" – lub stworzenie zestawu aktywności zamiast skupiania się na tylko jednej, zwykle najbardziej popularnej).
5. **Nie musisz angażować wszystkich w każde wydarzenie Tygodnia SOCI@LL.** Niektóre ćwiczenia mogą być przeprowadzone przez nauczycieli (np. lekcja o migracji) a uczniowie mogą tylko zaproponować tematy, o których chcieliby porozmawiać w klasie. Skup się na angażowaniu uczniów w aktywności, które są dla nich ważne.
6. Możesz skorzystać z naszych sugestii ćwiczeń dostępnych w Materiałach do wykorzystania podczas Tygodnia SOCI@LL. Pamiętaj, że są to tylko ramy, a nie sztywna struktura, którą musisz zrealizować.

Krok 2 – Podziel role i zadania

1. Dowiedz się, kto i w czym może pomóc. Rozpocznij od sporządzenia listy preferencji uczestników co do ról i aktywności oraz ich atutów (umiejętności, wiedzy, kontaktów, materiałów...). Każdy członek zespołu musi wiedzieć, że nie będzie pracował sam oraz, że podczas tygodnia SOCI@LL wszyscy się uczymy i od nikogo nie oczekujemy perfekcji.
2. Jeśli nie chcesz, aby uczniowie łączyli się w grupy ze względu na swoje sympatie (może to być problematyczne dla mniej popularnych lub wykluczonych uczniów), poproś uczniów o **samodzielne zapisanie swoich preferencji** na kartce.
3. **Dobierz role** na podstawie atutów. Te decyzje należy podejmować wspólnie. Nie zmuszaj nikogo do udziału w zadaniu lub objęcia roli!
4. Unikaj **przydzielania zadań ze względu na płeć.** Na przykład jeśli uczniowie i nauczyciele chcą posprzątać po wydarzeniu, pamiętaj o równym zaangażowaniu chłopców i dziewczynek w takie zadania jak zamiatanie i wynoszenie sprzętu!
5. **Wzmacniaj pozycję uczniów i nauczycieli**, którzy tego potrzebują. Ludzie często nie czują się dobrze, zgłaszając się do czegoś, gdyż wtedy oczekuje się od nich, że zrobią coś dobrze. Dlatego też czasem najlepiej podejść do nich osobiście i powiedzieć: „Podobno zajmujesz się grafiką i świetnie ci idzie. Czy mógłbyś/mogłabyś nam pomóc w zaprojektowaniu plakatów?".
6. Aby każdy uczestnik miał poczucie bezpieczeństwa i zapewnione wsparcie, stwórz „**grupy zadaniowe**" przydzielone do każdego zadania, aby nikt nie czuł się pozostawiony sam sobie.
7. Ważne jest, aby **tworzyć przestrzeń do rozwoju i wyzwań.** Poproś każdego ucznia o wybór jednego zadania, które byłoby dla niego wyzwaniem – coś czego odrobinę by się obawiali. Spytaj, czy chcieliby

pracować nad takim zadaniem wspólnie.

8. Ustal sposób **komunikacji** między zespołami. Chociaż ludzie pracują w niewielkich grupach, to ważne jest, aby mogli wymieniać się informacjami, raportować lub konsultować się. Jest to szczególnie ważne w kontekście tematu różnorodności w szkole: jeśli grupa jest odpowiedzialna za organizację przestrzeni na warsztaty, należy skonsultować się z osobą biegłą w temacie niepełnosprawności.

KROK 4 – Zaplanuj wydarzenia

1. Pomóż zespołom stworzyć wspólny **plan wydarzeń.**
2. Pamiętaj, aby **miejsce, data i godzina oraz materiały były dostępne** dla wszystkich potencjalnych uczestników. Unikaj myślenia typu: „skoro nie mamy osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim w naszej szkole, to nie musimy o tym myśleć". Być może rodzic lub brat/siostra jednego z uczniów nie będzie uczestniczyć w wydarzeniu właśnie z tego powodu! W jaki sposób brać pod uwagę problem integracji podczas planowania? Możesz skorzystać z **poniższej listy kontrolnej**!
3. Zaplanuj konkretne spotkania tygodniowe lub miesięczne, aby monitorować postępy Zespołu roboczego SOCI@LL.
4. Kontroluj **prace zespołów i wspieraj je.** Oznacza to nie tylko przestrzeń do konsultacji problemów i dzielenia się umiejętnościami, lecz również ustrukturyzowaną dyskusję na temat współpracy i pracy w zespole.
5. **Rób to, co potrafisz najlepiej.** Chociaż Tydzień SOCI@LL opiera się na sile społeczności i należy szanować odpowiedzialność uczniów i nauczycieli za pewne aktywności oraz cały program, to wciąż będą oni potrzebowali wsparcia. Jako przedstawiciel szkoły poproś o pomoc potencjalnych sprzymierzeńców i osoby zainteresowane projektem! Jesteś w stanie zaangażować inne grupy, instytucje oraz ekspertów. To twoja szansa na wzmocnienie współpracy w środowisku szkolnym, bez konieczności przyćmiewania prac szkolnej społeczności.

Krok 5 – Przeprowadź niezwykły Tydzień SOCI@LL

Nareszcie, czas na „Tydzień SOCI@LL". Pamiętaj o poniższych punktach:

1. Rozpocznij dzień od **ceremonii otwarcia** podczas której każdy ma okazję do #byciaSoci@ll. Nie musi być bardzo oficjalnie – unikaj typowych prezentacji, podczas których kilka osób przemawia, a uczniowie słuchają! Możesz skorzystać z **poniższych sugestii**!
2. **Wizualizuj.** Przygotuj **tablicę** z listą wszystkich aktywności tygodnia podzielonych kolorystycznie i na kategorie. Ważne jest, aby członkowie społeczności szkolnej zrozumieli, w jaki sposób różne aktywności (lekcje, warsztaty, festiwale, gry itd.) łączą się ze sobą w ramach Tygodnia SOCI@LL. Możesz też wydrukować dużą mapę wartości SOCI@LL, na której uczniowie odcisną swoje dłonie. Albo przystroić szkołę w duchu integracji.
3. Podczas „Tygodnia SOCI@LL", pamiętaj o relacjach na żywo na Facebooku, publikowaniu postów na Twitterze oraz blogu.
4. **Zakończ w zabawnym stylu.** Zakończ Tydzień SOCI@LL uroczystością dla wszystkich. Podziękuj wszystkim zaangażowanym!
5. Monitoruj sukces: poproś uczestników o wypełnienie ankiety online, śledź „Polubienia" i „Udostępnienia" swoich postów w mediach społecznościowych. Przeglądaj komentarze w mediach społecznościowych.

Krok 6 – Chwila refleksji oraz świętowanie

1. Świętuj wspólnie. Zorganizuj spotkanie Zespołu roboczego SOCI@LL, aby zastanowić się nas sukcesem oraz trudnościami, ale przede wszystkim świętujcie. Możesz zorganizować nieformalne spotkanie w kawiarni lub piknik w parku.
2. Zaplanuj zabawne ćwiczenie skłaniające do refleksji. Może ono bazować na kostce ewaluacyjnej, kolażu z gazet, kart Dixit, termometru Tygodnia SOCI@LL, zabawy w Lego itd. Skup się na ogólnych odczuciach, rzeczach, które się udały i można je uznać za sukces oraz napotkanych trudnościach (wyciąganie wniosków).
3. Autorefleksja. Daj uczniom przestrzeń na ocenę własnego zaangażowania, procesu nauczania, rozwoju. Ewaluacja w parach!
4. Zorganizuj sesję pozytywnych informacji zwrotnych. Poproś uczestników o przygotowanie podziękowań lub pozytywnych informacji zwrotnych na „Pelerynach superbohaterów“ itd. Informacje powinny być szczere, lecz motywujące!
5. Nagrodź uczestników. Uczniowie, którzy byli członkami Zespołu SOCI@LL mogą otrzymać certyfikat, który przyda im się w CV, otrzymać ocenę lub zostać nagrodzonym jako wolontariusz. Należy to ustalić przed rozpoczęciem projektu „Tydzień SOCI@LL“.
6. Unikaj nagradzania pojedynczych osób. Jeśli chcesz przyznawać nagrody, pomyśl o nagrodzie specjalnej za coś, nad czym pracowali uczestnicy (np. różne kategorie „Oskarów“ itd.). Pamiętaj jednak, że to, co jest ogromnym sukcesem dla Ciebie, może być mniej znaczące dla ucznia i odwrotnie: ktoś może być dumny z czegoś, czego ty nawet nie zauważyłeś.
7. Podziel się wynikami z lokalnymi władzami i innymi członkami społeczności. Mów o wynikach Tygodnia SOCI@LL.

PARTNERSTWO SOCI@LL

NAUKA/TECHNIKA	SZKOŁY	WŁADZE LOKALNE
Portugalia		
INOVA + INTERNATIONAL	AEAS	matosinhos
(Koordynator projektu)		
Polska		
CEO CENTER FOR CITIZENSHIP EDUCATION	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Małego Powstańca w Ząbkach	
	(Partner stowarzyszony)	
Cypr		
CARDET	The Grammar School Nicosia	ΔΗΜΟΣ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ 1985
Włochy		
cesie the world is only one creature	I.I.S.S. Alessandro Volta Palermo	
		(Partner stowarzyszony)
OXFAM Italia	LICEI GIOVANNI DA SAN GIOVANNI Linguistico · Scienze Umane · Economico-Sociale	Unione dei Comuni Montani del Casentino
		(Partner stowarzyszony)

SOCI@LL

whole school social labs

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

SOCI@LL zatwierdzono w ramach naboru EACEA/07/2017 - Akcja 3: Wsparcie w reformowaniu polityk (Integracja społeczna poprzez edukację, szkolenia i młodzież). Projekt (592254-EPP-1-2017-1-PT-EPPKA3-IPI-SOC-IN) został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko autora i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za umieszczoną w niej zawartość merytoryczną.